

Chăm sóc sức khỏe nhân dân toàn diện, từ sớm, từ xa và ngay từ cơ sở

07:24 21/01/2026

Nhân dịp Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, Bộ trưởng Bộ Y tế Đào Hồng Lan đã trả lời báo chí về việc triển khai Nghị quyết 72-NQ/TW của Bộ Chính trị về một số giải pháp đột phá, tăng cường bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe Nhân dân, cùng các giải pháp trọng tâm nhằm tháo gỡ những điểm nghẽn kéo dài của ngành y tế, chuyển mạnh từ tư duy "chữa bệnh" sang chăm sóc sức khỏe toàn diện theo vòng đời, lấy người dân làm trung tâm.

Bộ trưởng Bộ Y tế Đào Hồng Lan: Công tác chăm sóc, bảo vệ và nâng cao sức khỏe của nhân dân sẽ gắn chặt với quản lý, chăm sóc sức khỏe toàn diện theo vòng đời.

Thưa Bộ trưởng, Nghị quyết 72-NQ/TW chuyển trọng tâm từ khám bệnh, chữa bệnh sang chăm sóc sức khỏe toàn diện, Bộ triển khai định hướng này như thế nào?

Bộ trưởng Đào Hồng Lan: Thời gian qua, Đảng và Nhà nước đã ban hành nhiều chủ trương, cơ chế, chính sách quan trọng nhằm thúc đẩy phát triển ngành y tế. Trong đó, Nghị quyết số 72-NQ/TW do Bộ Chính trị ban hành là văn bản định hướng mang tính đột phá, tạo cơ sở cho sự nghiệp chăm sóc, bảo vệ và nâng cao sức khỏe Nhân dân.

Nghị quyết 72-NQ/TW được tiếp cận trên cơ sở lấy sức khỏe người dân là vốn quý nhất và là trọng tâm cho sự phục vụ, triển khai thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp trong lĩnh vực y tế. Đồng thời, Nghị quyết cũng thể hiện rõ tinh thần tháo gỡ những "điểm nghẽn" trong lĩnh vực y tế mà thời gian dài vừa qua chưa được giải quyết một cách căn cơ.

Nghị quyết 72-NQ/TW đã đề cập đến các nội dung chuyển đổi trong công tác y tế, theo hướng thay vì tập trung chủ yếu vào khám bệnh, chữa bệnh chuyển sang chăm sóc sức khỏe toàn diện; nâng cao vai trò, tầm quan trọng của công tác phòng bệnh; chăm sóc sức khỏe của người dân từ sớm, từ xa.

Công tác chăm sóc, bảo vệ và nâng cao sức khỏe của nhân dân sẽ gắn chặt với quản lý, chăm sóc sức khỏe toàn diện theo vòng đời. Đây là định hướng thay đổi rất lớn trong quá trình triển khai thực hiện nhiệm vụ của ngành y tế trong thời gian tới.

Với cách tiếp cận tập trung tháo gỡ các "điểm nghẽn", Bộ Y tế đã báo cáo, đề xuất để Chính phủ ban hành Nghị quyết 282/NQ-CP về chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 72-NQ/TW của Bộ Chính trị về một số giải pháp đột phá, tăng cường bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe Nhân dân và kế hoạch triển khai cụ thể, rõ việc, rõ tiến độ.

Có thể khẳng định, sau ba tháng triển khai Nghị quyết số 72-NQ/TW, dưới sự chỉ đạo, điều hành quyết liệt của Chính phủ và sự phối hợp chặt chẽ của các bộ, ngành, công tác tổ chức thực hiện đã được thúc đẩy mạnh mẽ, tạo chuyển biến bước đầu.

Đáng chú ý, các địa phương đã có chuyển động rõ nét trong quá trình xây dựng nghị quyết, chương trình, kế hoạch nhằm cụ thể hóa tinh thần Nghị quyết số 72-NQ/TW của Bộ Chính trị; qua đó hình thành các đề án, giải pháp và chính sách thiết thực, phù hợp với điều kiện thực tiễn của từng địa bàn.

Một trong các "điểm nghẽn" được xác định là thể chế. Bộ Y tế sẽ tập trung tháo gỡ nội dung này theo hướng nào, thưa Bộ trưởng?

Bộ trưởng Đào Hồng Lan: Nghị quyết số 72-NQ/TW đặt ra yêu cầu tập trung tháo gỡ "điểm nghẽn" thứ hai là thể chế. Thực tiễn thời gian qua cho thấy,

những bất cập về thể chế đã tạo ra nhiều nút thắt trong tổ chức thực hiện nhiệm vụ của ngành y tế.

Vì vậy, các vấn đề còn vướng mắc, cũng như định hướng phát triển ngành y tế trong chặng đường tới sẽ được tập trung giải quyết thông qua việc hoàn thiện thể chế, chính sách và cơ chế huy động, phân bổ nguồn lực. Tinh thần xuyên suốt là khi ban hành chính sách phải bảo đảm sự tham gia, phối hợp chặt chẽ giữa Nhà nước và các chủ thể liên quan; đồng thời kết hợp hiệu quả nguồn lực công - tư, phát huy vai trò của người dân trong tổ chức thực hiện nhiệm vụ chăm sóc, bảo vệ và nâng cao sức khỏe nhân dân. Cách tiếp cận này nhằm xác lập rõ trách nhiệm của hệ thống chính trị và toàn xã hội đối với công tác chăm sóc sức khỏe, đồng thời tạo điều kiện để chính sách đi vào cuộc sống một cách thực chất, hiệu quả.

Đối với Bộ Y tế, thời gian tới, chúng tôi tiếp tục rà soát, hoàn thiện các quy định, cơ chế nhằm tháo gỡ các "điểm nghẽn", bảo đảm triển khai đồng bộ các giải pháp đã nêu trong Nghị quyết số 72-NQ/TW. Bộ Y tế đã đăng ký chương trình xây dựng luật giai đoạn 5 năm tới và các năm tiếp theo; trong đó, nâng cao chất lượng xây dựng thể chế được xác định là một nhiệm vụ trọng tâm, góp phần tháo gỡ điểm nghẽn và khắc phục những khoảng trống trong quá trình tổ chức thực hiện các nhiệm vụ chăm sóc, bảo vệ và nâng cao sức khỏe nhân dân.

Cùng với việc hoàn thiện thể chế, yêu cầu đặt ra là phải bảo đảm tính phù hợp, khả thi và hiệu quả triển khai. Theo đó, xây dựng và ban hành chính sách cần gắn chặt với cơ chế thực thi và sự tham gia của các chủ thể liên quan; bảo đảm rõ ràng, minh bạch trong thực tiễn; huy động được sự vào cuộc của các cấp, các ngành và toàn xã hội trong chăm sóc, bảo vệ và nâng cao sức khỏe người dân. Đây cũng là cơ sở để ngành y tế triển khai đồng bộ các nhiệm vụ, giải pháp trong thời gian tới, đúng tinh thần Nghị quyết số 72-NQ/TW.

Xin Bộ trưởng cho biết, trong huy động nguồn lực, kết hợp nguồn lực Nhà nước, quỹ bảo hiểm y tế, khu vực tư và sự tham gia của người dân, trọng tâm triển khai sẽ là gì?

Bộ trưởng Đào Hồng Lan: Nghị quyết số 72-NQ/TW đã đưa ra những giải pháp mang tính đột phá về huy động nguồn lực, bao gồm cả nguồn lực công và nguồn lực tư; đồng thời nhấn mạnh vai trò, trách nhiệm và sự tham gia của người dân trong quá trình tổ chức thực hiện các giải pháp chăm sóc sức khỏe.

Theo đó, để phát huy hiệu quả các nguồn lực cho lĩnh vực y tế, bên cạnh nguồn lực của Nhà nước, trọng tâm là triển khai Chương trình mục tiêu quốc gia trong mười năm tới với các giải pháp cụ thể, bảo đảm hiệu quả cao nhất. Cùng với đó,

cần huy động và sử dụng hiệu quả các nguồn lực khác, trong đó có việc quản lý, sử dụng quỹ bảo hiểm y tế gắn với mục tiêu bảo hiểm y tế toàn dân; phát huy vai trò của đội ngũ làm công tác y tế trong khu vực tư nhân; và tăng cường sự tham gia của người dân trong tự chăm sóc, bảo vệ sức khỏe của mình.

Việc đổi mới cơ chế và bảo đảm nguồn lực cho công tác chăm sóc sức khỏe nhân dân thời gian tới đòi hỏi các giải pháp cụ thể nhằm huy động tổng hợp mọi nguồn lực. Cách tiếp cận nhất quán là tăng cường phối hợp, phát huy sự tham gia của các cấp, các ngành và các chủ thể liên quan; đồng thời thể chế hóa bằng các chính sách rõ ràng, minh bạch, tạo cơ sở triển khai hiệu quả trong thực tiễn.

Xin Bộ trưởng cho biết việc thể chế hóa chủ trương của Nghị quyết 72-NQ/TW đã và đang được triển khai ra sao, nhất là qua các văn bản trình tại kỳ họp thứ 10 của Quốc hội?

Bộ trưởng Đào Hồng Lan: Để triển khai thực hiện Nghị quyết 72-NQ/TW, trong thời gian qua, bên cạnh việc tích cực trình Chính phủ và Chính phủ đã ban hành các chương trình hành động, kế hoạch triển khai rất cụ thể như tôi đã nói ở trên, Bộ Y tế đã tham mưu trong kỳ họp thứ XIV của Quốc hội nhiều văn bản rất quan trọng để cụ thể hóa các nội dung này.

Thứ nhất, xây dựng Nghị quyết của Quốc hội về các giải pháp đặc thù, đột phá trong lĩnh vực chăm sóc, bảo vệ sức khỏe nhân dân;

Thứ hai, trình Quốc hội thông qua Luật Phòng bệnh và Luật Dân số; trong đó Luật Phòng bệnh có những cơ chế, chính sách để thể chế hóa những nội dung người dân rất quan tâm trong Nghị quyết 72-NQ/TW, như chăm sóc sức khỏe nhân dân theo vòng đời; phòng bệnh được tập trung là giải pháp ban đầu trong công tác chăm sóc, bảo vệ và nâng cao sức khỏe nhân dân với các chính sách cụ thể. Đây là cơ sở quan trọng để Bộ Y tế phối hợp với các bộ, ban, ngành xây dựng kế hoạch triển khai cụ thể trong thời gian tới.

Thứ ba, Bộ Y tế đã tham mưu trình Chương trình mục tiêu quốc gia về y tế phát triển và chính sách dân số trong mười năm tới, bảo đảm nguồn lực triển khai thực hiện các chủ trương; khi thể chế, chính sách ban hành ra có nguồn lực để triển khai thực hiện.

Chúng tôi cho rằng đây là sự cố gắng rất lớn, và người dân cũng rất mong đợi các giải pháp cụ thể triển khai trong thời gian tới. Qua đó sẽ góp phần chăm sóc sức khỏe người dân toàn diện vì một Việt Nam khỏe mạnh.

Đồng thời, với ba cách tiếp cận từ thay đổi tư duy và nhận thức, từ giải pháp nghị quyết và chính sách cụ thể đến bảo đảm phân bổ nguồn lực triển khai, việc thực hiện đã và đang được triển khai đồng bộ từ Trung ương đến địa phương.

Với nhân lực và chuyển đổi số, Bộ trưởng đặt trọng tâm như thế nào để đáp ứng yêu cầu chăm sóc sức khỏe người dân toàn diện, từ sớm, từ xa và ngay tại cơ sở?

Bộ trưởng Đào Hồng Lan: Một "điểm nghẽn" được Nghị quyết 72-NQ/TW nêu rõ là tháo gỡ khó khăn về nguồn nhân lực để bảo đảm triển khai thực hiện cơ chế, chính sách y tế.

Chúng ta phải chú trọng công tác đào tạo đội ngũ cán bộ, nhân viên ngành y tế; coi đào tạo nhân viên y tế là một nghề đặc thù. Vì vậy, những vấn đề tháo gỡ cơ chế, chính sách về đào tạo đặc thù cho ngành y tế đã được thể hiện rõ trong quan điểm của Nghị quyết của Bộ Chính trị.

Đồng thời, việc chăm sóc đội ngũ nhân lực ngành y tế, nhất là nhân lực tại y tế cơ sở, y tế dự phòng và các lĩnh vực cần hỗ trợ để phát triển, cũng được Nghị quyết 72-NQ/TW đưa ra những chủ trương để làm cơ sở cụ thể hóa bằng văn bản quy phạm pháp luật và các giải pháp triển khai trong thực tiễn thời gian tới.

Một nhiệm vụ quan trọng khác là tạo cơ chế để hệ thống y tế cơ sở có sự phát triển. Để triển khai mục tiêu chăm sóc sức khỏe người dân từ sớm, từ xa và ngay tại cơ sở, thời gian vừa qua Bộ Y tế đã hoàn thành các nhiệm vụ liên quan đến triển khai chăm sóc y tế cho người dân tại tuyến cơ sở. Qua quá trình triển khai thực hiện, đã tạo được sự đồng tình, ủng hộ rất lớn, kể cả thay đổi về hình thức, cũng như tăng cường chức năng, nhiệm vụ của y tế cơ sở.

Các địa phương cũng ủng hộ và triển khai với nhiều giải pháp. Ví dụ như Hà Nội, Quảng Ninh, Thành phố Hồ Chí Minh và nhiều tỉnh, thành phố khác đã có giải pháp để triển khai nhiệm vụ nêu trong Nghị quyết 72-NQ/TW bằng những hoạt động rất cụ thể và được nhân dân đồng tình ủng hộ.

Cùng với đó, nhiệm vụ nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực khối y tế cũng được đặt ra. Nghị quyết 72-NQ/TW đưa ra các định hướng, và Bộ Y tế đã phối hợp với Bộ Giáo dục và Đào tạo trong quá trình hoàn thiện hệ thống pháp luật về đào tạo, trong đó có nội dung liên quan đến định hướng phát triển đào tạo nhân lực của ngành y tế.

Bên cạnh đó, với cơ chế về chế độ, chính sách đối với cán bộ, nhân viên ngành y tế và các chính sách sử dụng nhân lực tại các tuyến cơ sở, thời gian tới sẽ có nhiều giải pháp được xây dựng, đưa ra để thu hút đội ngũ cán bộ, nhân viên

ngành y tế nói chung; trong đó tập trung cho các lĩnh vực cần ưu tiên như y tế dự phòng, đội ngũ cán bộ, nhân viên y tế công tác ở xã, phường - là nơi trực tiếp chăm sóc người dân ngay tại cơ sở.

Một giải pháp tiếp theo là tăng cường hợp tác quốc tế, ứng dụng khoa học công nghệ và chuyển đổi số trong lĩnh vực y tế. Đây là thế mạnh mà Bộ đã tập trung triển khai trong thời gian vừa qua.

Hiện nay, việc xây dựng và áp dụng bệnh án điện tử, sổ sức khỏe điện tử; xây dựng cơ sở dữ liệu cho ngành y tế; ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong nghiên cứu khoa học; chuyển đổi số trong ngành y tế để thuận lợi hơn, phù hợp hơn và tiếp cận khoa học công nghệ nhằm tăng cường chăm sóc sức khỏe nhân dân đang được Bộ Y tế xây dựng và triển khai rất quyết liệt với các giải pháp cụ thể.

Với tinh thần đó, việc sử dụng nguồn lực trong nước, đồng thời tiếp thu tiến bộ khoa học kỹ thuật của thế giới, sẽ tạo bước đi phát triển mạnh mẽ hơn trong thực hiện các giải pháp cụ thể, hỗ trợ công tác chăm sóc và bảo vệ sức khỏe nhân dân.

Trân trọng cảm ơn Bộ trưởng!

Theo chinhphu.vn